

13.9.2021

Asia/16

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.09.2021 § 613

HEL 2021-003055 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 155

HEL 2021-003055 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta koskien tukea tarvitsevien nuorten palvelujen yhteistyön sujuvoittamista.

”Toivomusponnossa edellytetään, että kaupunki selvittää, onko mahdollista kiinnittää jatkossa enemmän huomiota HUSin nuorisopsykiatrian hoitoketjun ja Helsingin sote-toimialan sijaishuollon yhteistyön sujuvoittamiseen niiden lasten ja nuorten osalta, jotka eivät asu kotonaan. Tähän liittyvät myös tällaisille asiakkaille räätälöidyt asumisen ja muun tuen palvelut heidän siirtyessään aikuispsykiatrian piiriin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala järjestää lastensuojelun sijaishuollon palvelut alle 18-vuotiaille kiireellisesti sijoitetuille ja huostaanotetuille lapsille ja nuorille sekä jälkihuollon palvelut 25 ikävuoteen saakka. Sijaishuoltoa voidaan järjes-

tää perhe- tai laitoshoitona. Vuonna 2020 kodin ulkopuolelle sijoitettuja alle 18-vuotiaita oli 2 106. Nuorten jälkihuolto järjestää perhe- ja laitoshoidon tarvittaessa myös 18-vuotiaille jälkihuollon asiakkaille.

Erityisesti laitoshoitoon sijoitetuilla nuorilla on usein monialaisia ongelmia. Lähes kaikilla laitoshoitoon sijoitetuilla nuorilla on mielenterveyden ongelmia tai diagnosoituja mielenterveyden häiriöitä. Psykiatrisen erikoissairaanhoidon osastohoitoa ja pitkäaikaista kuntouttavaa psykiatrista hoitoa on vähennetty ja sijaishuoltopaikoissa hoidetaan nykyään psyykkisesti vaikeasti oireilevia nuoria.

Helsingin kaupungin lastensuojelu on pyrkinyt tekemään aktiivisesti yhteistyötä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) nuorisopsykiatrin kanssa, jotta sijoitetuille nuorille kyettäisiin turvamaan nuoren tarvitsema nuorisopsykiatrin sairaanhoito. Sovittujen toimintamallien toteuttamisessa arjessa on kuitenkin ollut suuria haasteita. Kuluvana vuonna yhteistyö HUS nuorisopsykiatrin kanssa on aktivoitunut ja edistynyt merkittävästi. Helsingin lastensuojelu ja HUS neuvottelevat parhaillaan sijaishuollon ja lasten- ja nuorisopsykiatrin integroidusta toimintamallista. Samanaikaisesti sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö valmistelee muutoksia lastensuojelulakiin ja lausuntokierroksella olleessa lakiluonnoksessa esitettiin erikoissairaanhoidolle nykyistä merkittävästi vahvempia velvoitteita hoidon antamiseen sijaishuollossa oleville lapsille. Lakiluonnoksessa edellytettiin muun muassa, että sijaishuoltoon sijoitetulle lapselle järjestetään tarpeelliset terveydenhuollon palvelut ja että terveydenhuolto osallistuu hoidon ja huolenpidon antamiseen sijaishuoltoyksikössä.

Helsingin kaupungin asumisen tuen yksikkö järjestää sosiaalihuoltolain mukaista arviointi ja sijoitustoimintaa (SAS-toiminta) ja asumispalveluita täysi-ikäisille mielenterveysasiakkaille. Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelujen SAS-toiminta toteutetaan SAS-työparityöskentelynä psykiatrin kanssa, jonne ohjataan moniammatillisesti tehdyt arviot asiakkaan asumispalvelun tarpeesta. Mielenterveysasiakkaiden asumishakemukset käsitellään yksilöllisesti ja hakijoille tarjotaan hänen tuen tarvetta vastaava asumispalvelu. Hakija tavataan aina yhteisessä palaverissa hänen verkostonsa kanssa, jolloin hakija voi kertoa oman näkemyksensä tilanteestaan, tuen tarpeesta ja asumisen paikasta. Jototusaika mielenterveysasiakkaiden asumispalveluihin on yksilöllinen. Nuorten hakijoiden kohdalla asumisen ratkaisu pyritään löytämään joustavasti ja kohtuullisella aikataululla. Asumispalvelun kiireellisyyteen ei vaikuta se, miltä taholta asumishakemus tulee. Asumisen sijoituksissa käytetään tarveharkintaa, joka pohjautuu hakijan elämäntilanteeseen.

13.9.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala sekä HUS nuorisopsykiatria ovat tiivistäneet yhteistyötä kulu-
van vuoden aikana. Yhteiskehittäminen jatkuu osana kansallista sote-
uudistusta. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeeseen liit-
tyvässä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun kehittämisessä
parannetaan palvelujen saatavuutta perustasolla sekä integrointia eri-
koissairaanhoidon palveluihin. Rakennemuudistus -hankkeen erikoissai-
raanhoidon ohjaus -hankkeessa kehitetään Uusimaa-tasoisesti yhteis-
työssä HUSin kanssa lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden toimi-
vuutta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mielenterveyden häiriöt ovat suuri kansanterveydellinen haaste. Psyyk-
kiseen sairastamiseen liittyy voimakas syrjäytymisen riski. Kansallinen
mielenterveysstrategia vuosille 2020–2030 painottaa, että laaja-
alaisten palvelujen tulee olla asiakaslähtöisiä, saavutettavia, oikea-
aikaisia, vaikuttavia, yhteen sovitettavia ja jatkuvuutta tukevia. Se tar-
koittaa esimerkiksi erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja so-
siaalihuollon palvelujen tiivistä yhteistyötä. Syrjäytymisen ehkäisemi-
seksi kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten mielenterveyshoi-
to sijoituksen aikana sekä riittävä tuki siirryttäessä itsenäiseen asumi-
seen tulee turvata."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi